Dosarul nr.3-1761/2025
2-25099430-12-3-11072025

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

15.12.2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Președintele ședinței, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Anastasia Bobeico

examinând în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către SRL „Reforma Art" împotriva Consiliului Audiovizualului al RM, cu privire la anularea parțială a actului administrativ,

a c o n s t a t a t :

La 11.07.2025, SRL „Reforma Art" a înaintat la Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani), cerere de chemare în judecată împotriva Consiliul Audiovizualului, solicitând :

- Anularea integrală a pct. 5 și parțială a pct.15 din decizia Consiliului Audiovizualului nr. 100 din 28 mai 2025, Cu privire la examinarea sesizării Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, în partea ce se referă la ÎCS „Reforma Art" SRL și postul de televiziune Jurnal TV, pe motiv ca acestea sunt ilegale, vădit și adoptate cu încălcarea procedurii, și neîntemeiate compensarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată..

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat următoarele :

În fapt, reclamanta indică că la 12 iunie 2025 a recepționat prin intermediul poștei electronice decizia Consiliului Audiovizualului (CA) nr.100 din 28.05.2025, Cu privire la examinarea sesizării Avocatului Poporului pentru drepturile copilului, remisă prin scrisoarea nr.927 din 12.06.2025.

Prin acest act administrativ pârâta a sancționat reclamanta după cum urmează :

„Pct.5. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media ÎCS „Reforma ART" SRL, deținătorul licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual „Jurnal TV", pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod;

Pct. 15. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, furnizorii de servicii media ... ÎCS „Reforma ART" SRL, ... sunt obligați să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri: Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică furnizorul de servicii media ÎCS „Reforma ART" SRL, deținătorul licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual „Jurnal TV",

pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, potrivit cărora: „Minorul are dreptul la protecția imaginii și a vieții sale private.”

Pct.18. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.”

Sancțiunea menționată a fost aplicată pentru următoarea faptă, după cum aceasta a fost constatată prin decizia contestată:

„Serviciul media audiovizual „Jurnal TV”, la data de 27 aprilie 2025, în cadrul programului audiovizual „Ora de ras” a reflectat subiectul în cauză. Programul a fost însoțit de mesajul de avertizare cu indicarea vârstei 12+. Unul dintre subiectele abordate de moderatorul Anatol Durbală s-a axat pe cazul de violență din casa lui *****. Au fost difuzate secvențele video din casa *****, filmate de poliție.

Din înregistrare se vede cum ultimul ține victima (soția) imobilizată apoi o eliberează la solicitarea omului legii. În informațiile mediatizate nu se menționează nimic despre copiii ***** și nici că poliția ar fi intervenit la chemarea acestora. Subiectul a avut următorul conținut (moderator): „[...] Dacă familia e celula de bază a societății atunci ea trebuie distrusă. Poliția l-a prins în plin proces (urmează înregistrarea video, în care polițistul îndeamnă agresorul să înceteze acțiunile de violență asupra victimei).

Am înțeles că e plătit cu ruble de la Șor, dar din păcate el are și salariu de deputat plătit de noi, are și imunitate parlamentară deocamdată, ca poliția să nu-i facă nimic atunci când el își distruge familia sau când ne distruge țara. Sloganul pe care ***** l-a însușit de la „Putin Team” este „Сила есть ума не надо” sau ca în manele „Pumnii mei minte nu are”. Băi *****, n-ai vrea tu să te duci de 9 mai la Moscova lângă idolii tăi, dar te rugăm frumos să rămâi acolo”.

Totodată, este de menționat că imaginile video înregistrate de poliție sunt ușor estompate, însă acțiunea de violență este vizibilă.

Programul audiovizual în cauză a fost difuzat și în reluare la data de 30 aprilie 2025.

În cadrul programului audiovizual „Peste picior” a fost identificată reflectarea subiectului în cauză. A fost abordat cazul de violență ce a avut loc în casa lui *****. Nu au fost prezentate imaginile sau înregistrările video devenite virale în spațiul public, dar moderatorul a menționat faptul, că copiii lui ***** au fost cei care au solicitat chemarea poliției la domiciliul unde tata ar fi agresat-o pe mama.

Moderatorul Cătălin Lungu a comentat cazul dat în felul următor : „O să trecem rapid la cazul despre ***** care și-a agresat soția, din ce am înțeles din media, copilul a chemat poliția, poate ați văzut și video, ceia ce am înțeles că nu e deontologic jurnalistic corect să arătăm, de asta nu o să arătăm acest video. [...] acum am văzut în pauză că Igor Dodon are o reacție, dat fiind faptul că înainte ***** a fost din *****”. În continuare a urmat opinia lui Igor Dodon despre familia *****, menționând că o cunoaște ca pe o familie sănătoasă.

La data de 29 aprilie 2025, la ora 19:00, în cadrul programului audiovizual de știri, nu a fost identificată difuzarea imaginilor video care ar surprinde presupuse acte de violență domestică petrecute în prezența copiilor. Totodată, a fost identificată informația : „în seara zilei de 25 aprilie în presă au apărut informații precum că poliția a intervenit la domiciliul lui ***** după ce a fost chemată de unul dintre copiii *****, care a sunat la 112. Motivul apelului ar fi fost că deputatul și-ar fi agresat soția. O înregistrare video, din timpul intervenției în casa *****, a ajuns în spațiul public.”

La data de 29 aprilie 2025, în cadrul programului audiovizual „Post scriptum” a fost reflectat subiectul în cauză. Moderatorul, Alex Cozer a prezentat date statistice privind numărul în creștere a cazurilor de violență în familiile din Republica Moldova și în context a comentat cazul de violență din familia *****: „[...] am trecut în revistă aceste cifre pentru că în ultimele zile opinia publică din

Republica Moldova a comentat destul de mult cazul din familia ***** *****, când unul din copii a sunat la poliție semnalând faptul că ***** și-ar agresa soția. Deși au trecut 5 zile de la acest caz, deputatul ***** nu a venit cu o reacție. Cea care a comentat incidentul a fost, în schimb, soția lui *****. Inițial ea a declarat pentru postul „TV8" că partenerul său are unele abateri, dar nu o bate și nu o lovește, adăugând că apelul la poliție a fost făcut de către copil deoarece acesta s-ar fi speriat. Apoi, într-o postare pe Facebook, soția ***** catalogheză informațiile apărute în mass-media drept false și susține că, atenție, copilul care a sunat la poliție pentru a semnala agresiunea, ar fi făcut acest apel din greșeală. Eu nu voi comenta foarte mult atitudinea soției lui *****. Din punctul meu de vedere este o victimă, care confirmă statisticile menționate mai sus [...] Vreau să salut însă gestul celor doi copii care au procedat corect într-o astfel de situație și sper ca autoritățile să aibă grijă de ei și să nu aibă de suferit din cauza gestului făcut."

La data de 30 aprilie 2025, la ora 17:00, în cadrul programului audiovizual de știri, nu a fost identificată difuzarea imaginilor video care ar surprinde presupuse acte de violență domestică petrecute în prezența copiilor. Totodată, a fost identificată informația: „în seara zilei de 25 aprilie, unul dintre copiii ***** a sunat la 112 reclamând că mama ar fi fost agresată de tatăl său. Parlamentarul zice că a fost o simplă ceartă în familie, ca în oricare alta."

La data de 1 mai 2025, în cadrul programului audiovizual „Peste picior", moderatorul comentează replica lui ***** privind cazul de violență în care a fost implicat. În replica sa, ***** susține că a devenit ținta unui atac concertat din partea mass-media, iar moderatorul programului, Cătălin Lungu a reacționat în felul următor: „iarăși concertate, presa galbenă a vorbit concertat despre cazul lui ***** cu soția lui. Cum adică concertat, dar nu e sănătos ca orice om când vede ce faci tu ... O chemat copilul poliția că tu o agresai pe soția ta și pe mama acelor copii ... , nu-i normal și de bun simț ca nu numai presa galbenă, dar au fost și o sumedenie de oameni care au „share-uit" fața acestui deputat [...].

Măi, el nu o făcut nimic, voi înțelegeți în ce țară misogină trăim? El nu o făcut nimic, acum el vine să o scuze pe soție, adică iertați-o voi pe soția mea că m-a făcut de râs. Iaca ea era acasă, criză de nervi, eu vrând să o liniștesc, copilul sună la poliție că el nu o înțeles, că eu o linișteam pentru că ea are criză ... Soția e de vină bre!"

La data de 1 mai 2025, în cadrul programului audiovizual „Cabinetul din umbra" a fost reflectat subiectul în cauză. Cu invitații programului Doina Gherman, Daniela Sîmboteanu, Viorica Țîmbalari, Vasile Coroi și Violeta Gașițoi au fost abordate subiecte legate de violența domestică. Discuțiile s-au axat și pe cazul care a avut loc în familia ***** *****. În acest context, Violeta Gașițoi s-a expus asupra acțiunilor întreprinse de unul dintre copii *****, menționând că (20:20:30): „Orice caz semnalat, de violență domestică, mai ales de copil, aici vedem că copilul a sunat la 112 nu din greșeală, deci acesta este un semn că copilul a văzut această agresiune nu o dată și acum l-a speriat cel mai tare și cineva l-a învățat. El de undeva știa că poate să sune 112 și să ceară ajutor și el asta a făcut. El este un mare erou, cel puțin pentru mine și ar trebui să fie pentru toată societatea."

Comportamentul copilului a fost abordat și de psihologul, Daniela Sîmboteanu care a precizat (20:20:24): „Dacă e să presupunem că această violență s-a mai întâmplat, dar din reacțiile copilului se vede că a mai fost așa ceva. Vedeți că comportamentul copilului arată că el cumva a fost pregătit, adică el a fost destul de mobilizat. Un copil care asistă la cazurile de violență în familie se pierde, el nu cunoaște, el uită numerele de telefon. Aici se vede că el a avut grijă să sune astfel încât să nu fie auzit de altcineva, adică practic părinții s-au pomenit cu poliția în flagrant. Deci comportamentul copilului mă face să deduc, că copilul a mai văzut astfel de scene și cumva s-a gândit cum ar putea să o ajute pe mama."

La data de 2 mai 2025, ora 15:00, în cadrul programului audiovizual de știri a fost reflectat subiectul în cauză. În cadrul reportajului nu a fost identificată difuzarea imaginilor video care ar surprinde presupuse acte de violență domestică petrecute în prezența copiilor. Totodată, nu a fost identificată difuzarea altor informații care ar putea duce la identificarea copiilor aflați în situații dificile.

Potrivit prevederilor art. 15 din CSMA, furnizorii de servicii media au obligația să respecte principiul interesului superior al minorului. Minorul are dreptul la protecția imaginii și a vieții sale private. Dreptul minorului la respectarea vieții private și la propria imagine prevalează în fața necesității de informare, inclusiv în cazul minorului aflat în situații dificile.

Astfel prin mediatizarea informației menționate supra (apelul făcut de către copilul lui ***** la 112) a fost încălcat dreptul minorului la viața sa privată. ... În ședința din 28 mai 2025 Membrii CA au opinat că, raportat la practicile Uniunii Europene de reglementare și înăsprire a sancțiunilor instituite pentru protecția minorilor, sancționarea serviciilor media audiovizuale cu avertizare publică pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) din CSMA este proporțională și suficientă. La fel, urmează să se țină cont de faptul că subiectul și situația dată sunt destul de sensibile; pe fundalul agresiunii militare a Rusiei împotriva Ucrainei fiind tot mai multe solicitări din partea societății în adresa Consiliului Audiovizualului de a-i responsabiliza pe cei care sunt reglementați.

Totodată, Membrii CA au menționat faptul că fiecare caz de aplicare a sancțiunilor trebuie analizat separat. Astfel, au susținut că imaginile difuzate de serviciul media audiovizual „PRO TV Chișinău" reprezintă evident o încălcare gravă, acestea conținând indicii care pot duce la identificarea copilului aflat în situație dificilă și care contravin principiului interesului superior al minorului. Este relevant faptul că CEDO a constatat, că doar un singur indiciu care ar duce la identificarea minorului reprezintă deja o încălcare gravă."

Cu decizia în cauză, reclamantul nu este de acord în partea ce se referă la ea, argumentând prin faptul că pârâta a examinat sesizarea Avocatului poporului pentru drepturile copilului din 02 mai 2025, prin care acesta a calificat ca fiind potențial ilegale acțiunile de .... apariție în mass-media a informațiilor și imaginilor video care surprind presupuse acte de violentă domestică petrecute în locuința ***** ***** unde acesta și-ar fi agresat soția în prezenta copiilor". Sesizarea nu s-a extins asupra informațiilor referitoare la faptul că copii ***** ar fi sunat la 112, fapta pentru care anume a fost sancționată reclamanta.

Potrivit textului deciziei contestate, obiect al controlului exercitat de CA a fost doar sesizarea și nici un membru al CA nu s-a autosesizat pe marginea acestui subiect, la caz fiind relevante prevederile art.83 alin.(3) lit. b) CSMA.

Consideră că această normă este similară și prevederii art.69 alin.(1) Cod administrativ, care stabilește că procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu, fiind evident că procedura administrativă dată a fost pornită la cerere (sesizare).

Astfel, atestă că pârâta nu avea dreptul să iasă din limitele sesizării examinate, în condițiile în care nu a constatat că la postul Jurnal TV ar fi fost difuzate imagini sau informații care surprind actele de violență domestică în prezența copiilor.

Însă, CA a extins sesizarea și asupra informațiilor potrivit cărora în emisia postului a fost comunicat că actul de violență ar fi fost denunțat de copilului lui ***** fără a fi indicat numele lui sau imaginea acestuia. Or, CA nu era în drept să depășească limitele solicitărilor formulate de petent, fără a demara o procedură de examinare din oficiu a cazului, ceea ce nu a fost realizat.

Pe de altă parte reclamantul consideră că informația publicată nu reprezintă o încălcare a art. 15 CSMA, din argumentele ce preced :

1. Nu a fost divulgată identitatea minorului și nu s-au prezentat date care să permită identificarea sa : Conform art. 15 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, „minorul are dreptul la protecția imaginii și a vieții sale private”, iar alin. (3) prevede că „dreptul minorului la respectarea vieții private și la propria imagine prevalează în fața necesității de informare”.

Or, în cazul analizat, consideră că : Nu a fost indicat numele copilului; Nu au fost difuzate imagini cu minorul; Nu a fost menționată vârsta, școala, adresa sau alte elemente de identificare; Informația s-a limitat strict la menționarea apelului la 112 și la identitatea tatălui, domnul *****, persoană cu statut de figură publică.

Prin urmare, reclamantul atestă că dreptul la viață privată al minorului nu a fost afectat, întrucât nu a fost expus sau identificat în vreun mod pentru a fi cunoscut publicului larg. Or, este foarte mic numărul de persoane care îl cunoaște și îl poate identifica pe acel copil, iar în condițiile în care ei sunt doi, e și mai dificil de a fi identificat acesta.

2. În altă ordine de idei, menționează că informația are un caracter de interes public major și servește un rol educativ Fapta relatată - apelul unui copil la 112 pentru a denunța un act de violență domestică - este un comportament care trebuie încurajat în societate.

Mass-media are obligația nu doar să informeze, ci și să educe și să promoveze reacții civice responsabile, inclusiv în rândul minorilor.

Relatarea acestui caz are o valoare de exemplu pozitiv, transmițând copiilor și părinților mesajul clar că: Violența în familie trebuie raportată; Minorii pot și trebuie să ceară ajutor; Autoritățile reacționează în fața semnalărilor de acest tip.

În acest sens, mediatizarea contribuie la interesul superior al copilului în sens larg - nu doar al copilului implicat, ci al tuturor minorilor potențiali victime sau martori ai abuzurilor domestice.

3. Aplicarea proporțională a art. 15 - în spiritul și litera legii Textul art. 15 CSMA nu poate fi aplicat în mod absolutist și formal, ci cu o analiză contextuală și echilibrată, potrivit principiului proporționalității recunoscut și de Curtea Constituțională și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO).

În speță, reclamantul argumentează că riscul prejudicierii minorului este inexistent, din moment ce identitatea sa nu este cunoscută publicului; Interesul public justifică relatarea unei situații reale de violență domestică și a modului în care a fost denunțată.

4. Identifică că precedentele și standarde internaționale Comentariul General nr. 16 (2013) al Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului, stabilesc că interesul superior al copilului poate justifica divulgarea unor informații cu condiția protejării identității minorului și a existenței unui interes public major. Standardele deontologice internaționale (ex. UNICEF, IFJ, Codul Deontologic al Jurnalistului), care permit relatarea faptelor cu implicarea minorilor atunci când: sunt eliminate datele de identificare; faptele au relevanță publică evidentă; publicarea poate contribui la prevenirea unor fapte similare sau la promovarea protecției copilului.

5. Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova prevede că jurnalistul protejează identitatea copiilor implicați în evenimente și situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, dispute familiale, sinucideri, violență și abuz de orice fel etc.), inclusiv ca martori. Înregistrările audio/video și fotografiile trebuie modificate, pentru protejarea identității copiilor. Fac excepție situațiile în care identificarea copiilor este de interes public și cele în care jurnalistul acționează în interesul superior al copilului, cu sau fără acordul părinților sau al tutorilor.

În concluzie consideră că informația difuzată cu privire la apelul la 112 efectuat de copilul domnului *****: Nu a încălcat dreptul minorului la viață privată, întrucât identitatea sa nu a fost în niciun

fel dezvăluită; A servit interesului public și interesului superior al copilului, prin încurajarea reacției în fața violenței domestice; A fost prezentată cu responsabilitate jurnalistică, în conformitate cu legislația națională și standardele internaționale.

În logica pârâtei, faptul denunțului actului de agresiune de către o persoană asupra unei persoane, în cazul în care acesta este denunțat de un copil, nu trebuie mediatizat !? Doar că această insinuare a pârâtei este eronată, contrară legii și spiritului unei societăți democratice și sănătoase, în cadrul căreia nu este loc de astfel de fapte de agresiune domestică și fiecare astfel de fapt trebuie să fie denunțată, iar persoanele vinovate secționate după toate rigorile legii. În mod surprinzător, de rând cu agresorul, în acest caz au fost sancționate și mai multe posturi de televiziune, inclusiv reclamanta!

Totodată, în actul administrativ contestat se atestă doar vinovăția unui din posturile de televiziune, căruia i se impută că a prezentat nemijlocit imagini din care se identifică atât actul de violență cât și identitatea copiilor, ceea ce nu a existat în faptele reclamantei, doar că de rând cu acel post de televiziune a fost sancționată și reclamanta!

În asemenea mod CA nu a făcut o analiză detaliată și expresă circumstanțelor reproduse supra, dar a aplicat sancțiune postului Jurnal TV de rând cu celelalte posturi de televiziune după inerție, fără individualizare a vinovăției, faptei și, mai ales, calificare legală a acestor activități.

Controlul legalității actelor de sancționare emise de o autoritate publică impune obligația de a constata dacă acestea corespund exigențelor legale, că faptele delictuale incriminate persoanei au fost probate suficient, că toate dubiile sunt interpretate în beneficiul persoanei învinuite reieșind din prezumția de nevinovăție de care aceasta beneficiază în temeiul art. 21 al Constituției Republicii Moldova și art. 6 al CEDO.

La fel, atrage atenția că urmează să se verifice dacă sancțiunea aplicată este conformă cu caracterul și gravitatea abaterii, împrejurările în care abaterea a fost săvârșită, cauzele și consecințele abaterii, gradul de vinovăție al furnizorului de servicii media, conduita acestora, impactul faptei, etc.

În speță, însă, învinuirile înaintate prin decizia contestată sunt lovite de vicii fundamentale în condițiile necorespunderii învinuirilor respective exigențelor legale. Această concluzie este fortificată și prin dispozițiile art. art. 118 și 119 Cod administrativ.

În opinia reclamantei, libertatea de exprimare este un drept fundamental al individului, cu o aplicație specifică în domeniul mass-media, ocrotit ca atare de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (art. 10 CEDO), din a cărei jurisprudență constantă reiese importanța deosebită a libertății presei în orice societate democratică.

La nivel național, indică art. 3 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare oferă tuturor persoanelor dreptul la libertatea de exprimare. Un rol special în acest sens îl are presa, care are sarcina de „câine public de pază" al democrației, libertatea de exprimare a căreia, totodată este generată și prin prisma art. 4 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

Din acest motiv, libertatea de exprimare a mass-media se bucură de garanții suplimentare prevăzute de art. 11 alin. (3), art. 13 alin. (1), art. 28 alin. (2) din Legea menționată. Libertatea de exprimare cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei.

Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public și de a efectua, în conformitate cu responsabilitățile sale, investigații jurnalistice în probleme de interes public. Pe lângă garanțiile prevăzute la art.3, libertatea de exprimare jurnalistică mai acoperă și posibile recurgeri la exagerări sau chiar provocări (Hotărârea CtEDO din 24.02.1997 în cazul De Haes and Gijsels c. Belgiei, §47). Atunci când persoana dorește să răspândească o informație, Statul nu poate dicta sau critica forma în care această informație este răspândită.

Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Restrângerea libertății de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin.(3) și doar în cazul în care restrângerea este proporțională cu situația care a determinat-o, respectîndu-se echilibrul just dintre interesul protejat și libertatea de exprimare, precum și libertatea publicului de a fi informat.

Reiterează că actul administrativ contestat nu conține o argumentare privind posibilitatea pârâtei de a restrânge libera exprimare, prin ce se încalcă atât prevederile art. 31 Cod administrativ, ce prevede că actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate, dar și art. (15) alin.(1) din Codul serviciilor media audiovizuale: decizia Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancțiunii este motivată.

Coroborând situația dată cu faptul că însăși învinuirea este una vagă, incertă și ambiguă, atestă că actul administrativ este vădit neîntemeiat și pasibil de anulare integrală în partea ce se referă la reclamantă.

În asemenea circumstanțe consideră că a comis vreo încălcare în sensul prevăzut de art.84 Codul serviciilor media audiovizuale.

În această ordine de idei atestă că potrivit principiului preeminenței dreptului, ce constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 par. 1) al CEDO (cauza Roșca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005 § 24), sancționarea de către o autoritate publică a unei persoane pentru comiterea unei pretinse abateri de la obligațiile impuse prin Lege nu poate fi realizată prin derogare de la normele ce impun autorității respective obligația de a examina cazul multiaspectual și de a-și baza decizia de condamnare pe probele ce dovedesc integral întrunirea tuturor elementelor constitutive ale încălcării incriminate, inclusiv prin prisma principiilor instituite de evaluarea a activității, astfel încât derogarea de la aceste cerințe contravine principiului nominalizat și, astfel, atrage necesitatea anulării unei astfel de decizii.

Astfel, prin argumentele expuse supra sunt evocate gravele abateri de la procedura legală, care afectează în totalitate legalitatea actului administrativ contestat, temeiuri ce sunt suficiente pentru orice observator independent, de a recunoaște și declara nul atât actul contestat cât și sancțiunea aplicată în baza acestuia.

Consiliul Audiovizualului este garant al interesului public în domeniul audiovizualului și are misiunea de a contribui la dezvoltarea serviciilor media audiovizuale în conformitate cu principiile comunicării audiovizuale prevăzute de prezentul cod, cu normele, standardele și cele mai bune practici internaționale în domeniu; și nicidecum pîrîta nu are ca scop sancționarea posturilor de televiziune pentru pretinse fapte care nu formează elementele componențe ale unei abateri audiovizuale, fără a fi respectată procedura legală.

Pîrîta a ignorat starea de fapt existentă cât și cadrul legal citat, ce a dus la sancționarea ilegală a reclamantei, motive din care instanța de judecată urmează să anuleze actul administrativ de aplicare a sancțiunii.

În drept, reclamanta își întemeiază pretențiile în baza art.84 alin.(15) din Codul serviciilor media audiovizuale; art.211, 212, 224 alin.(1) lit. a) din Codul administrativ.

Pârâtul, Consiliului Audiovizualului, la 09.09.2025, prin intermediul cancelariei Judecătoriei mun. Chișinău (sediul Rîșcani) a înaintat referință prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „Reforma Art”, ca fiind neîntemeiată (f. d. 36-42).

În ședința de judecată de examinare şi soluţionare în fond a acţiunii, reprezentantul reclamantului SRL „Reforma Art” - avocatul Dumitru Pavel, a solicitat admiterea acțiunii pe temeiurile de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Reprezentantul pârâtului, Consiliul Audiovizualului - Grigore Chițanu, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată pe motivele de fapt și de drept invocate în referință.

Examinînd cererea de chemare în judecată, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că acţiunea urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

În condițiile speței, Decizia nr. 100 din 28 mai 2025 „Cu privire la examinarea sesizării Avocatului Poporului pentru drepturile omului”, constituie în sine act administrativ individual defavorabil pentru SRL „Reforma Art”, pasibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Or, conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, asemenea gen de litigii sunt exceptate de la obligativitatea tranșării prejudiciare în conformitate cu 84 alin.(15) din Codul serviciilor media audiovizuale al RM combinat cu art. 163 lit. c) Cod Administrativ.

În privința termenului de contestare a actului evidențiat supra, instanța corelând momentul emiterii Deciziei – 28.05.2025, cu momentul înaintării acțiunii în judecată – 11.07.2025, atestă întrunirea termenilor legali de valorificare a acțiunii, or Decizia contestată a fost comunicată reclamantului prin poșta electronică la 12 iunie 2025 (f. d. 78-79 din dosarul administrativ).

Din conținutul acțiunii, prin prisma cadrului legal citat, rezultă că, SRL „Reforma Art”, revendică un drept subiectiv vătămat şi repercusiunile negative generate de actul administrativ individual defavorabil contestat.

În urma analizei actului administrativ contestat, precum și a contextului solicitărilor formulate de reclamant, instanța constată că acțiunea dedusă judecații este o acțiune în anulare, conform prevederilor art. 206 Cod Administrativ.

Totodată, ținând cont de localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 Cod Administrativ se constată

competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

Prin urmare, instanța consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod Administrativ, nu se regăsesc.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Materialele cauzei denotă că, SRL „Reforma Art" este fondatorul serviciilor media audiovizuale „Jurnal TV".

La 2 mai 2025, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului – Vasile Coroi, a depus în adresa Consiliului Audiovizualului RM o sesizare în temeiul art. 25 alin. (1) lit. b) și d) din Legea nr. 52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanl) (f. d. 8-10 din dosarul administrativ), prin care solicită autorității publice să fie identificați furnizorii media care au difuzat imagini video ce surprind presupuse acte de violență domestică petrecute în locuința ***** *****, unde acesta și-ar fi agresat soția în prezența copiilor.

Drept rezultat Consiliul Audiovizualului din RM (în continuare Consiliul), a transmis către furnizorii de servicii media o solicitare prin privind prezentarea informațiilor (f. d. 12-17 din dosarul administrativ).

La data de 08.05.2025 furnizorul de servicii media, a prezentat poziția În temeiul art. 83 alin. (3) lit. b) din CSMA, dar și în urma examinării programelor audiovizuale difuzate în perioada 25 aprilie - 02 mai 2025 de către furnizorul de servicii media prin prisma respectării art. 15 din CSMA și a Regulamentului privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia CA nr. 61/2024, în partea ce ține de respectarea drepturilor minorului în programele audiovizuale, au fost constatate următoarele circumstanțe de fapt (f. d. 19 din dosarul administrativ).

Astfel, Consiliul a constatat următoarele circumstanțe în privința reclamantei: *Serviciul media audiovizual „Jurnal TV", la data de 27 aprilie 2025, în cadrul programului audiovizual „Ora de ras" a reflectat subiectul în cauză. Programul a fost însoțit de mesajul de avertizare cu indicarea vârstei 12+. Unul dintre subiectele abordate de moderatorul Anatol Durbală s- a axat pe cazul de violență din casa lui *****. Au fost difuzate secvențele video din casa *****, filmate de poliție. Din înregistrare se vede cum ultimul tine victima (soția) imobilizată apoi o eliberează la solicitarea omului legii. În informațiile mediatizate nu se menționează nimic despre copiii ***** și nici că poliția ar fi intervenit la chemarea acestora. Subiectul a avut următorul conținut (moderator): „[...] Dacă familia e celula de bază a societății atunci ea trebuie distrusă. Poliția l-a prins în plin proces (urmează înregistrarea video, în care polițistul îndeamnă agresorul să înceteze acțiunile de violență asupra victimei). Am înțeles că e plătit cu ruble de la Șor, dar din păcate el are și salariu de deputat plătit de noi, are și imunitate parlamentară deocamdată, ca poliția să nu-i facă nimic atunci când el își distruge familia sau când ne distruge țara. Sloganul pe care ***** l-a însușit de la „Putin Team" este „Cuna ecmb yma He Hado" sau ca în manele „Pumnii mei minte nu are". Băi *****, n-ai vrea tu să te duci de 9 mai la Moscova lângă idolii tăi, dar te rugăm frumos să rămâi acolo."*

Totodată, este de menționat că imaginile video înregistrate de poliție sunt ușor estompate, însă acțiunea de violență este vizibilă.

Programul audiovizual în cauză a fost difuzat și în reluare la data de 30 aprilie 2025.

*În cadrul programului audiovizual „Peste picior" a fost identificată reflectarea subiectului în cauză. A fost abordat cazul de violență ce a avut loc în casa lui *****. Nu au fost prezentate imaginile*

*sau înregistrările video devenite virale în spațiul public, dar moderatorul a menționat faptul, că copiii lui ***** au fost cei care au solicitat chemarea poliției la domiciliul unde tata ar fi agresat-o pe mama. Moderatorul Cătălin Lungu a comentat cazul dat în felul următor: „O să trecem rapid la cazul despre ***** care și-a agresat soția, din ce am înțeles din media, copilul a chemat poliția, poate ați văzut și video, ceia ce am înțeles că nu e deontologic jurnalistic corect să arătăm, de asta nu o să arătăm acest video. [...]acum am văzut în pauză că Igor Dodon are o reacție, dat fiind faptul că înainte ***** a fost din *****." În continuare a urmat opinia lui Igor Dodon despre familia *****, menționând că o cunoaște ca pe o familie sănătoasă.*

*La data de 29 aprilie 2025, la ora 19:00, în cadrul programului audiovizual de știri, nu a fost identificată difuzarea imaginilor video care ar surprinde presupuse acte de violență domestică petrecute în prezența copiilor. Totodată, a fost identificată informația: „în seara zilei de 25 aprilie în presă au apărut informații precum că poliția a intervenit la domiciliul lui ***** după ce a fost chemată de unul dintre copiii *****, care a sunat la 112. Motivul apelului ar fi fost că deputatul și-ar fi agresat sotia. O înregistrare video, din timpul intervenției în casa *****, a ajuns în spațiul public."*

*La data de 29 aprilie 2025, în cadrul programului audiovizual „Post scriptum" a fost reflectat subiectul în cauză. Moderatorul, Alex Cozer a prezentat date statistice privind numărul în creştere a cazurilor de violență în familiile din Republica Moldova și în context a comentat cazul de violență din familia *****: „[... Jam trecut în revistă aceste cifre pentru că în ultimele zile opinia publică din*

*Republica Moldova a comentat destul de mult cazul din familia ***** *****, când unul din copii a sunat la poliție semnalând faptul că ***** și-ar agresa soția. Deși au trecut 5 zile de la acest caz, deputatul ***** nu a venit cu o reacție. Cea care a comentat incidentul a fost, în schimb, sotia lui *****. Inițial ea a declarat pentru postul „TV8" că partenerul său are unele abateri, dar nu o bate și nu o lovește, adăugând că apelul la poliție a fost făcut de către copil deoarece acesta s-ar fi speriat. Apoi, într-o postare pe Facebook, soția ***** catalogheazăinformațiile apărute în mass-media drept false și susține că, atenție, copilul care a sunat la poliție pentru a semnala agresiunea, ar fi făcut acest apel din greșeală. Eu nu voi comenta foarte mult atitudinea soției lui *****. Din punctul meu de vedere este o victimă, care confirmă statisticile menționate mai sus [...]*

Vreau să salut însă gestul celor doi copii care au procedat corect într-o astfel de situație și sper ca autoritățile să aibă grijă de ei și să nu aibă de suferit din cauza gestului făcut."

*La data de 30 aprilie 2025, la ora 17:00, în cadrul programului audiovizual de știri, nu a fost identificată difuzarea imaginilor video care ar surprinde presupuse acte de violență domestică petrecute în prezența copiilor. Totodată, a fost identificată informația: „în seara zilei de 25 aprilie, unul dintre copiii ***** a sunat la 112 reclamând că mama ar fi fost agresată de tatăl său.*

Parlamentarul zice că a fost o simplă ceartă în familie, ca în oricare alta."

*La data de 1 mai 2025, în cadrul programului audiovizual „Peste picior", moderatorul comentează replica lui ***** privind cazul de violență în care a fost implicat. În replica sa, ***** susține că a devenit ținta unui atac concertat din partea mass-media, iar moderatorul programului, Cătălin Lungu a reacționat în felul următor: „iarăși concertate, presa galbenă a vorbit concertat despre cazul lui ***** cu soția lui. Cum adică concertat, dar nu e sănătos ca orice om când vede ce faci tu ... O chemat copilul poliția că tu o agresai pe soția ta și pe mama acelor copii ... , nu-i normal și de bun simț ca nu numai presa galbenă, dar au fost și o sumedenie de oameni care au „share-uit" fața acestui deputat [...]. Măi, el nu o făcut nimic, voi înțelegeți în ce țară misoginătrăim? El nu o făcut nimic, acum el vine să o scuze pe soție, adică iertați-o voi pe soția mea că m-a făcut de râs. Iaca ea era acasă, criză*

de nervi, eu vrând să o liniștesc, copilul sună la poliție că el nu o înțeles, că eu o linișteam pentru că ea are criză ... Soția e de vină bre!"

*La data de 1 mai 2025, în cadrul programului audiovizual „Cabinetul din umbra" a fost reflectat subiectul în cauză. Cu invitații programului Doina Gherman, Daniela Sîmboteanu, Viorica Țîmbalari, Vasile Coroi și Violeta Gașițoi au fost abordate subiecte legate de violența domestică. Discuțiile s-au axat și pe cazul care a avut loc în familia ***** *****. În acest context, Violeta Gașițoi s-a expus asupra acțiunilor întreprinse de unul dintre copii *****, menționând că (20:20:30): „Orice caz semnalat, de violență domestică, mai ales de copil, aici vedem că copilul a sunat la 112 nu din greșeală, deci acesta este un semn că copilul a văzut această agresiune nu o dată și acum l-a speriat cel mai tare și cineva l-a învățat. El de undeva știa că poate să sune 112 și să ceară ajutor și el asta a făcut. El este un mare erou, cel puțin pentru mine și ar trebui să fie pentru toată societatea."*

Comportamentul copilului a fost abordat și de psihologul, Daniela Sîmboteanu care a precizat (20:20:24): „Dacă e să presupunem că această violență s-a mai întâmplat, dar din reacțiile copilului se vede că a mai fost așa ceva. Vedeți că comportamentul copilului arată că el cumva a fost pregătit, adică el a fost destul de mobilizat. Un copil care asistă la cazurile de violență în familie se pierde, el nu cunoaşte, el uită numerele de telefon. Aici se vede că el a avut grijă să sune astfel încât să nu fie auzit de altcineva, adică practic părinții s-au pomenit cu poliția în flagrant. Deci comportamentul copilului mă face să deduc, că copilul a mai văzut astfel de scene și cumva s-a gândit cum ar putea să o ajute pe mama".

La data de 2 mai 2025, ora 15:00, în cadrul programului audiovizual de știri a fost reflectat subiectul în cauză. În cadrul reportajului nu a fost identificată difuzarea imaginilor video care ar surprinde presupuse acte de violență domestică petrecute în prezența copiilor. Totodată, nu a fost identificată difuzarea altor informații care ar putea duce la identificarea copiilor aflați în situații dificile.

Potrivit prevederilor art. 15 din CSMA, furnizorii de servicii media au obligația să respecte principiul interesului superior al minorului. Minorul are dreptul la protecția imaginii și a vieții sale private. Dreptul minorului la respectarea vieții private și la propria imagine prevalează în fața necesității de informare, inclusiv în cazul minorului aflat în situații dificile (f. d. 38/verso din dosarul administrativ).

Astfel, în urma examinării rezultatelor controlului serviciului media audiovizual de televiziune „Reforma ART" dispus prin decizia nr. 100 din 28.05.2025, în temeiul Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, s-a decis :

„1. Se ia act de rezultatele controlului serviciilor media audiovizuale „Moldova 1", „TV-Găgăuzia", „l TV", „7 TV", „AXIAL TV", „Cinema 1", „Exclusiv TV", „Jurnal TV", „N4", „Next TV", „Premiera TV, „One TV", „Star TV", „PRO TV Chișinău", „R Live TV", „TV8", „TVR Moldova" și „Vocea Basarabiei TV".

[...]

5. Se sancționează cu avertizare publică furnizorul de servicii media ÎCS „Reforma ART" SRL, deținătorul licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual „Jurnal TV", pentru încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod (f. d. 51-67/verso din dosarul administrativ).

[...]

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, furnizorii de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova", „INDEPENDENT TRUST MEDIA" SRL, ÎCS „Reforma ART" SRL, „SELECTCANAL-TV" SRL, „MEDIA SCOUPE" SRL, „SEC MEDIA" SRL, ICS „PRO DIGITAL" SRL., Asociația Obștească

„Media Alternativă” și „Societatea Română de Televiziune” sunt obligați să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptări deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

[...]

Consiliul Audiovizualului a sancționat cu avertizare publică furnizorul de serviciul media ÎCS „Reforma ART” SRL, deținătorul licenței de emisie pentru serviciul media audiovizual „Jurnal TV”, pentru Încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 74/2018, potrivit cărora: „Minorul are dreptul la protecția imaginii și a vieții sale private.”

[...]

Furnizorii de servicii media Instituția Publică Compania „Teleradio-Moldova”, „INDEPENDENT TRUST MEDIA” SRL, ÎCS „Reforma ART” SRL, „SELECTCANAL-TV” SRL, „MEDIA SCOUPE” SKL, „SFC MEDIA” SRL, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, Asociația Obștească „Media Alternativă” și „Societatea Română de Televiziune” vor prezenta, în termen de 5 zile de la data aducerii la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.”

Dezacordul reclamantei SRL „Reforma ART” cu decizia Consiliul Audiovizualului nr. 100 din 28.05.2025, a determinat reclamanta să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată.

Conform art.3 Cod Administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Art.5 Cod Administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 Cod Administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) Cod Administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art.209 alin.(1) Cod Administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ

individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Inițial instanța consideră necesar a reține că, potrivit art. 73 din Codul serviciilor media audiovizuale, (1) Consiliul Audiovizualului este garant al interesului public în domeniul audiovizualului şi are misiunea de a contribui la dezvoltarea serviciilor media audiovizuale în conformitate cu principiile comunicării audiovizuale prevăzute de prezentul cod, cu normele, standardele şi cele mai bune practici internaționale în domeniu. (2) În sensul prezentului cod, interes public în domeniul audiovizualului reprezintă interesul pentru asigurarea unei informări pluraliste şi obiective a populației, un interes superior în raport cu interesele politice, economice, comerciale, ideologice sau de altă natură.

Conform art. 75 alin.(4) din Codul serviciilor media audiovizuale (în redacția Legii la momentul emiterii actului contestat), Consiliul Audiovizualului:

a) exercită controlul asupra modului în care furnizorii şi distribuitorii de servicii media îşi îndeplinesc obligaţiile asumate, conform prezentului cod. Controlul asupra conţinuturilor serviciilor media audiovizuale şi ale programelor audiovizuale este exercitat numai după furnizarea acestora, în conformitate cu art.7 alin.(5);

a[1]) supraveghează spațiul audiovizual național și, în cazul constatării dezinformării în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare sau în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, dispune monitorizarea repetată a acestora în decurs de 7 zile;

h) solicită furnizorilor de servicii media, furnizorilor serviciilor de platformă de partajare a materialelor video şi distribuitorilor de servicii media informaţiile privind activitatea acestora, indicînd temeiul legal, scopul solicitării şi termenul prezentării informaţiei respective.

Conform art. 83 din Codul menționat: Supravegherea respectării prevederilor prezentului cod şi sancţionarea încălcărilor, precum şi controlul îndeplinirii obligaţiilor şi a deciziilor adoptate în temeiul şi pentru aplicarea prezentului cod revin Consiliului Audiovizualului.

(2) În activitatea de supraveghere şi control, Consiliul Audiovizualului solicită informaţiile şi actele necesare pentru aplicarea prevederilor prezentului cod. Solicitantul indică temeiul legal, scopul solicitării şi termenul prezentării informaţiei.

(3) Consiliul Audiovizualului exercită controlul:

a) din oficiu;

b) la sesizarea unei autorităţi publice;

c) ca urmare a petiţiei depuse de către o persoană fizică sau juridică.

În conformitate cu art.13 din Codul serviciilor media audiovizuale (în redacția Legii la momentul emiterii actului contestat),

(1) În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigenţe:

a) să asigure distincţia clară între fapte şi opinii;

b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informaţia să fie verificată şi prezentată în mod imparţial şi cu bună-credinţă.

(2) În cazul în care informaţiile prezentate se dovedesc a fi eronate într-o măsură semnificativă, furnizorul de servicii media trebuie să prezinte rectificările necesare în cel mai scurt timp şi în condiţii similare de difuzare.

(3) În cazul în care informaţia provine din surse confidenţiale sau a căror credibilitate nu este verificată suficient, acest lucru trebuie să fie menţionat explicit.

(4) În cadrul programelor audiovizuale de ştiri, pentru care exactitatea şi corectitudinea sînt

esenţiale, relatările trebuie să provină din surse sigure, suficient documentate sub aspect factologic, cu o abordare credibilă şi imparţială a evenimentelor, cu reflectarea echilibrată a diferitor opinii.

(5) În programele audiovizuale de ştiri şi de dezbateri trebuie să fie respectate următoarele reguli:

a) rigoare şi acurateţe în redactarea şi prezentarea ştirilor;

b) între subiectul abordat şi imaginile ce însoţesc comentariul să existe o conexiune reală;

c) titlurile şi textele afişate pe ecran să reflecte cît mai fidel esenţa faptelor şi datelor prezentate;

d) în cazul difuzării unor reconstituiri, să se menţioneze în mod clar acest lucru;

e) în cazul prezentării înregistrărilor provenite din alte surse decît cele ale redacţiei, să se precizeze acest lucru;

f) în enunţarea unor ipoteze sau a unor relaţii de cauzalitate privind producerea unor eventuale catastrofe, să se solicite şi punctul de vedere al autorităţii publice competente.

(6) În cadrul programelor audiovizuale de ştiri şi de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie sa fie respectate următoarele cerinţe:

a) asigurarea imparţialităţii, echilibrului şi favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziţie, în perioada în care problemele sînt în dezbatere publică;

b) evitarea oricăror forme de discriminare.

(7) Prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziţie se asigură, de regulă, în cadrul aceluiaşi program audiovizual, iar în mod excepţional, în programele următoare. În cazul în care cei solicitaţi refuză să participe sau să îşi exprime punctul de vedere, acest lucru trebuie menţionat în cadrul programului audiovizual. Absenţa punctului de vedere al uneia dintre părţi nu exonerează realizatorul/moderatorul de asigurarea imparţialităţii.

(8) Furnizorii de servicii media nu pot difuza programe audiovizuale de ştiri şi de dezbateri prezentate sau moderate de persoane care deţin funcţii de demnitate publică ori de purtători de cuvînt ai instituţiilor publice, precum şi de persoane desemnate public să candideze sau care şi-au anunţat public intenţia de a candida la alegeri de orice tip.

(9) În programele audiovizuale de ştiri şi de dezbateri, furnizorii de servici media trebuie să asigure prezentarea echilibrată a reprezentanţilor puterii şi ai opoziţiei. Prezentatorii şi moderatorii trebuie să precizeze calitatea politică a persoanelor care îşi exprimă punctul de vedere în probleme de interes public.

(10) În cadrul programelor audiovizuale de ştiri şi de dezbateri care abordează probleme de interes public privind minorităţile etnice, religioase sau sexuale trebuie să fie prezentate şi opiniile reprezentanţilor acestora.

Art. 7 alin. (1) Legea nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, statuează că, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

În conformitate cu art. 3, alin. (2) al Legii cu privire la libertatea de exprimare, libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât și forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează.

Potrivit alin. (1) și (3) art. 4 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspîndească informații de interes public decît în condițiile legii. Pe lîngă garanțiile prevăzute la art. 3, libertatea de exprimare a mass-mediei admite și un anumit grad de exagerare sau chiar provocare, cu condiția să nu se denatureze esența faptelor.

La caz instanța mai reține că în sensul art.10 din CEDO, art.32 din Constituția RM și art.9 din

Legea cu privire la libertatea de exprimare, persoanele particulare se bucură de un drept larg de a critica liderii politici, iar limitele acceptabile în adresa personalităților publice sau a organismelor guvernamentale sunt mai largi decât cele aduse în adresa persoanelor particulare.

Or, art. 10 pct. 1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului stabilește că „orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere”. Pe de altă parte, se precizează că „prezentul articol nu împiedică Statele să supună societăţile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare”.

La fel, pct. 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, prevede că „exercitarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri si responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii, a moralei, a reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informaţiilor confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti”.

Subsidiar, Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, definește, în art. 2, victima-copil ca fiind „persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani și care a fost supusă ori a fost martoră la acte de violență împotriva femeilor și/sau la acte de violență în familie”, și prevede, la art. 5 lit. e), printre principiile de bază ale prevenirii și combaterii violenței împotriva femeilor și a violenței în familie, principiul confidențialității.

De asemenea, art. 11 alin. 21 prevede că „Dreptul la viața privată și confidențialitatea informației privind victima sunt garantate”, iar art. 11, alin. 7 „Viața privată și identitatea victimei sunt protejate”.

Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, la art. 15. Protecția minorilor, prevede că „furnizorii de servicii media au obligația să respecte principiul interesului superior al minorului”, „minorul are dreptul la protecția imaginii și a vieții sale private” și „dreptul minorului la respectarea vieții private și la propria imagine prevalează în fața necesității de informare, inclusiv în cazul minorului aflat în situații dificile”.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 30/2013 privind protecția copiilor împotriva impactului negativ al informației, art. 4, alin (1), lit. c), în mijloacele de informare în masă se interzice publicarea informației ce conține date cu caracter personal în cazurile în care „se prezintă fotografii ale copiilor sau materiale video despre aceștia în contextul unor fenomene sociale negative, ceea ce permite identificarea copiilor”, și art. 4, alin. (2), lit. d), în serviciile de programe radio și televizate se interzice difuzarea informației cu impact negativ asupra copiilor ce conține "orice indicii care ar putea duce la identificarea copiilor implicați în situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, abuz sexual, abuz fizic sau psihic, dispute familiale, sinucideri, consum de droguri, abuz de alcool etc.), inclusiv în calitate de victime sau martori. Fac excepție situațiile în care jurnalistul acționează cu acordul părinților (tutorilor, curatorilor) în interesul superior al copilului".

Prevederi similare sunt incluse și în Regulamentul privind conținuturile audiovizuale, aprobat prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 61/2024, Capitolul III. Protecția minorilor, Secțiunea 1. Respectarea drepturilor minorului în programele audiovizuale.

Totodată, Codul deontologic al jurnalistului din Republica Moldova prevede, la pct. 4.15 obligația jurnalistului de a adopta „o abordare incluzivă și bazată pe drepturile omului în tratarea subiectelor sensibile, ca nici o persoană să nu fie victimizată, stigmatizată sau supusă altor forme de abuz în timpul realizării materialului jurnalistic și după publicarea lui”, iar la pct. 4.24 „Jurnalistul protejează identitatea

copiilor implicați în evenimente și situații cu conotație negativă (accidente, infracțiuni, dispute familiale, sinucideri, violență și abuz de orice fel, etc.), inclusiv ca martori."

Reclamanta susține că sesizarea Avocatului Poporului a vizat doar difuzarea imaginilor video, nu și comunicarea faptului că minorul a apelat 112, astfel încât Consiliul nu a putut examina acest aspect.

Potrivit art. 83 alin. (3) lit. a) CSMA, Consiliul exercită controlul din oficiu, la sesizarea unei autorități publice sau ca urmare a petiției. În speță, controlul a fost inițiat la sesizarea unei autorități publice – Avocatul Poporului pentru drepturile copilului, ceea ce constituie temei legal suficient pentru declanșarea procedurii respective.

În același timp, Consiliul are misiunea de garant al interesului public în domeniul audiovizualului (art. 73 CSMA) și competența de supraveghere și sancționare a încălcărilor CSMA (art. 83 CSMA), inclusiv solicitarea informațiilor necesare furnizorilor media (art. 75 alin. (4) lit. h) CSMA).

Sesizarea Avocatului Poporului privește apariția în mass-media a informațiilor și imaginilor despre incidentul de violență domestică în locuință și în prezența copiilor, solicitând verificarea corespunderii difuzării legislației în vigoare și întreprinderea măsurilor corespunzătoare.

În acest cadru, informația privind apelul copilului la 112 este un element intrinsec al aceluiași eveniment și intră direct sub incidența normelor de protecție a minorilor. Aprecierea acestui element nu reprezintă depășirea obiectului examinării, ci o examinare firească a circumstanțelor relevante pentru aplicarea art. 15 CSMA.

Potrivit art. 22 Cod administrativ, autoritățile publice cercetează starea de fapt din oficiu și nu sunt legate de expunerile participanților ori de cererile acestora. În rezultat, chiar dacă petentul nu ar fi formulat explicit toate elementele, Consiliul era obligat să verifice, din materialele difuzate, toate circumstanțele relevante pentru respectarea drepturilor minorilor. Prin urmare, instanța nu constată un viciu de competență sau procedură care să atragă Deciziei.

Reclamanta mai susține că nu a divulgat identitatea minorului sub aspectul numelui sau imagini și că informația este de interes public și educativ.

Instanța reține că aceste argumente nu răstoarnă concluzia Consiliului, or art. 15 CSMA stabilește obligația de respectare a interesului superior al minorului, dreptul minorului la protecția imaginii și a vieții private și prevalența acestui drept în fața necesității de informare, inclusiv în cazul minorului aflat în situații dificile.

Legea nr. 30/2013 interzice publicarea/difuzarea informației ce conține indicii care pot duce la identificarea copiilor implicați în situații cu conotație negativă, inclusiv dispute familiale și violență, iar excepțiile sunt strict condiționate de acordul părinților și interesul superior al copilului. Prevederi similare există în Regulamentul CA nr. 61/2024 și în Codul deontologic al jurnalistului unde obligația de protejare a identității copiilor implicați în dispute familiale, inclusiv ca martori. Așadar, criteriul nu este exclusiv „numele" sau „imaginea", ci orice indicii care permit identificarea copilului, inclusiv indirect, prin corelarea informațiilor.

Din constatările Consiliului și ale instanței rezultă că „Jurnal TV" a difuzat în mod repetat informația că „unul dintre copiii ***** a sunat la 112" în legătură cu presupusa violență domestică, iar această informație a fost preluată în știri și emisiuni, fiind însoțită inclusiv de comentarii asupra comportamentului copilului (a se vedea constatările Comisiei indicate mai sus).

Instanța menționează că acest tip de informație nu este neutră, or ea leagă un minor determinabil de un eveniment familial profund sensibil – violență domestică, intervenția poliției, ceea ce intră în sfera vieții private și poate genera stigmatizare, presiune și consecințe sociale negative pentru acesta.

Reclamanta argumentează că publicul larg nu a putut identifica minorul. Instanța reține însă că protecția minorului urmărește prevenirea expunerii lui la consecințe negative, iar identificabilitatea se apreciază în mod rezonabil inclusiv în cercul social apropiat – școală sau comunitate, în special când părintele este persoană publică, iar cazul este intens mediatizat. Asemenea corelări sunt suficiente pentru a pune în aplicare standardul legal de protecție.

Instanța admite existența unui interes public privind fenomenul violenței în familie. Totuși, art. 15 CSMA consacră prioritar prevalarea vieții private a minorului asupra necesității de informare. Mesajul educativ precum încurajarea apelării 112 putea fi transmis fără particularizarea cazului unui copil determinabil dintr-o situație concretă intens mediatizată. În consecință, invocarea interesului public nu poate înlătura obligația de protecție, mai ales când existau modalități alternative de informare, mai puțin intruzive, care nu afectau drepturile minorului. Rezultă că, din perspectiva temeiului de fapt și de drept, concluzia Consiliului privind încălcarea art. 15 alin. (2) CSMA este justificată.

Instanța reține că libertatea de exprimare (art. 10 CEDO, art. 32 Constituție, Legea nr. 64/2010) este un drept fundamental, iar satira beneficiază de o protecție sporită, cu limite mai largi în critica persoanelor publice.

Instanța constată că programele în cauză au și o componentă satirică, satira fiind o formă de exprimare artistică și comentariu social realizată prin exagerare, care se bucură de protecția art. 10 CEDO. Însă, aceasta nu exonerează furnizorul de obligațiile imperative privind protecția minorilor. În speță, măsura aplicată nu sancționează critica față de o persoană publică – deputatul în cauză, ci divulgarea și repetarea unei informații sensibile privind minorul (apelul la 112) într-un context de violență în familie, informație susceptibilă de identificare indirectă. Prin urmare, intervenția autorității urmărește protecția drepturilor altora și se înscrie în marja sa de apreciere, fără a fi vădit disproporționată.

Totuși, art. 10 §2 CEDO permite restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică, inclusiv pentru protecția drepturilor altora. În cauza dedusă judecății, restrângerea vizează protecția vieții private a minorului, garantată atât de art. 15 CSMA, cât și de normele speciale: Legea nr. 30/2013; principiul confidențialității din Legea nr. 45/2007 privind prevenirea și combaterea violenței, cu protejarea identității victimei-copil.

Mai mult, sancțiunea aplicată este avertizare publică, adică o măsură cu intensitate redusă, care nu interzice difuzarea programelor și nu afectează în mod grav exercitarea libertății de exprimare, fiind adecvată scopului preventiv și de protecție a minorilor. Prin urmare, ingerința este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și este proporțională.

Măsura de la pct. 15 din Decizia nr. 100 din 28 mai 2025, reprezintă o consecință legală a sancțiunii aplicate prin pct. 5, fiind obligatorie pentru furnizorul de servicii media.

Potrivit art. 84 alin. (11)–(12) CSMA, în cazul aplicării sancțiunii, furnizorul este obligat să difuzeze textul sancțiunii în termen și condițiile stabilite dispozițiile normelor în cauză. Întrucât sancțiunea de la pct. 5 din consecință legală a acesteia și nu poate fi anulată separat pe aceleași considerente invocate de reclamantă.

Întrucât, Consiliul Audiovizualului a acționat în limitele competenței sale și potrivit art. 83 CSMA, iar cercetarea din oficiu a stării de fapt este obligatorie conform art. 22 Cod administrativ.

În rezultat, instanța reiterează că ingerința în libertatea de exprimare este care a fost stabilită de Consiliu, în speță este: prevăzută de lege – art. 15 și art. 84 CSMA, coroborate cu Legea nr. 30/2013 și Regulamentul CA nr. 61/2024; urmărește un scop legitim – protecția drepturilor altora, respectiv viața privată și interesul superior al minorului; este necesară și proporțională – sancțiunea aplicată este avertizare publică, adică o măsură de intensitate redusă, iar informația putea fi comunicată publicului fără

particularizarea rolului copilului determinabil indirect, existând alternative mai puțin intruzive de transmitere a mesajului de interes public, astfel încât instanța respinge cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Reforma ART” S.R.L., ca neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acţiunea de contencios administrativ, înaintată de către SRL „Reforma Art” împotriva Consiliului Audiovizualului al RM, cu privire la anularea parțială a actului administrativ – Decizia nr.100 din 28.05.2025 „Cu privire la examinarea sesizării Avocatului Poporului pentru drepturile omului”, ***se respinge ca fiind neîntemeiată.***

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru